

גם הריקוד הוא פיסול

עיינה וירטהייבפרידמן

להתמוג, ליצור גלים וצורות שהנוף אינו מסוגל ליצור. היצירה עם יריעת המשי נקראת 'מפרשית' - גוף הרקדנית הוא כשייט בתוך מפרשית. בריקוד 'המצנח', שמשתתפים בו רקדנים גוספים, הגד תפור ומעוכב כמעטפת אוויר גדולה שהרקדנים מפעילים. בשלב מסוים נוספו גם מאווררים חשמליים, היוצרים רוח שמעיפה את הברדים.

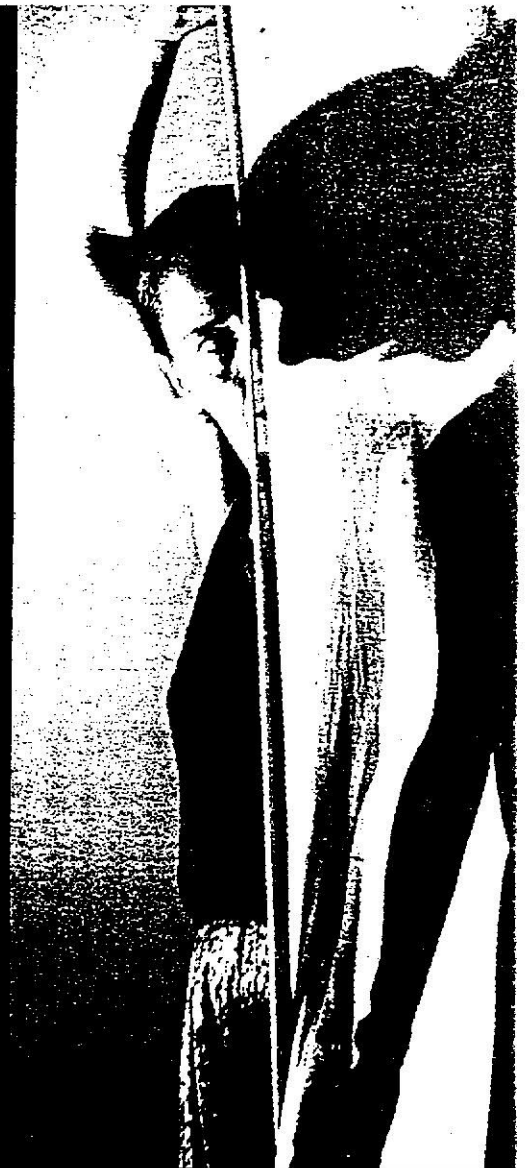
בעבודותיה עם החומרים השונים נמנעה מלהשתמש בחומרים מעובדים, שמישהו כבר הביע בהם איוו צורה בסיסית שממנה יש להמשיך. דוגמה כזו, של 'כד מעובד' התפור ומתאם לרקדנית, הוא גם בעבודתה של קוראלי הינקליי מסידני, אוסטרליה, המשיחילה את רקדניותיה במעטפות בד תפורות שבתוכן הן נעות. אצל רינה שיינפלד יריעות הבד גרולות, חופשיות, ופתוחות להפעלה

גופה ביחידות תנועה משתנות, ואת יריעת הבד, המוט, רצועת הגומי (ההוט) או הפח בשילובם בתנועה.

היווצרותה של אמנות זו נבעה ראשית כול מן ההתנתקות מהתפאורה המוכרת, מהאביד דים שצורתם קבועה והם 'ממוסמרים' למקומם על הבמה. רינה שיינפלד שומרת על חופש התנועה של האביזרים ועל עצמאותה בהפעלתם. את ריקודה היא מתארת כ'מהקר של הגוף האנושי, שהריקוד הוא שפתו, מחקר העורך תוך סימוש בחפצים שונים - יריעות בד, פחים, ענפים לא מעובדים, מקלות עץ מעובדים, חבל, מים ועוד: 'אני אוהבת חומרים שאפשר למשוש אותם, לשחק בהם, להפוך אותם ולעשות מהם תוך כדי ריקוד - את מה שהבן התהליך הוא כמעין קסם: בזמן התנועה נוצרות הצורות.'

בתחילת דרכה עברה עם צורות גיאומטריות, כמו מוטות או גומיות הנמתחות בקורים ישרים, שיצרו מבנים אשר נבעו מגוף האדם, השיקו לו ונגזרו אותו לסירוגין. המוט בקסדו חיתו מהווה ניגוד לבשר, לאורגניזם החי, ועם הריקוד והתנועה הוא מרגיש את הפיתוליות של גוף האדם. בתפר שבין קשיותו של המוט וגמישותו של הגוף היא ביטאה גם את המחשבות והזיכרונות האצורים בתוכה; בעובדה שהמוט יכול להתנסא כמה מטרים מעליה, ביטאה גם את רצונה של הנפש להגביה עוף.

תהליך העבודה עם החומרים הוא בעצם תהליך של לימוד האפשרויות הגלומות בחפץ, האפשרויות הגלומות בגוף, המפגש ביניהם. עם המעבר ליצירה בלוחות של פח ממורק, ניתן היה להפיק גם צלילים, שהוסיפו עוד איכות, הפח אפשר השתקפותו של הגוף בשינוי צורה דביק, הייבוי של צורות גיאומטריות. האור שהשתקף ברצפה, בנייד מראה ובחורה לפני הרקדנית, יצר אלמנטים גוספים, דימויים של מים, רוח ואש. את המרקם של גרגרי החול הרגימה תנועת זרימה, כשהחיל נספר בקווים ישרים. מוט העץ המעובד והישר תור לצורתו הראשונית - ענף בעל עיקולים ופיתולים לארמטוב דים. השימוש בכד - יריעות משי קלות ומתנופפות, העסיר את אפשרויות התנועה והפחת החיים בחפץ, הבד יכול להתנופק

ל ניסיון להגדיר את תופעה היצירה של הרקדנית רינה שיינפלד יהיה לוקה בחסר. יש בה מפנס מעניין של חומרי יצירה שונים, אבל הכלים שבהם אנו מעריכים אמן החוצב באבן או גיוצר בקעה חללים בזול של אולם, לא יפעמו נכון את עבודתה. עם הסנים ולאחר התנתקות מ'להקת בת שבע', היא פיתחה אופני ביטוי חדשים וניסיוניים, השומרים על רעננות היצירה, הן בתחום המחול והן בתחום הפיסול. יצירתה המיוחדת משלבת פיסול ההופך לפיסול רק באמצעות הנעתו עליידי ריקוד, עם ריקוד שהתנועות בו מודגשות, מסומנות, נעות ומצטיירות בעיקר בעזרת חומרי פיסול, הנשארים במצבם הגולמי על הרצפה עד שהם מונעים בידי היוצרת, המפעילה ביוזמת את

יציל הופך לחומר גלם, בהשתקפות הנפש ובכך זוג לדוישיה נוסף זאהר ביצירה